

8/2022. sz. állásfoglalás _Fegyelmi bizottság

Tényállás:

„Társaságunk egy nemzetközi könyvvizsgáló cég magyarországi leányvállalata. Egy magyar társaság könyvvizsgálatának elfogadása során az alábbi függetlenséget felvető kérdésbe ütköztünk bele. A vizsgálandó magyar leányvállalat 100%-os tulajdonosa egy osztrák tőzsdei cég, amelynek 5 fős felügyelő bizottságának egyik tagja ügyvezető partner az osztrák könyvvizsgálati testvércégünkénél. Az anyavállalat felügyelőbizottsága kontrollálja az anyacég igazgatóságának döntéseit, és a cégcsoport működését is felügyeli.”

Feltett kérdés:

„A fenti információk alapján elvállalhatjuk-e a magyarországi társaság könyvvizsgálatát?”

A Fegyelmi bizottság válasza:

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara Fegyelmi bizottsága döntésénél figyelembe vette a többszörösen módosított és kiegészített Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (továbbiakban: Kkt.), illetőleg a Magyar Könyvvizsgálói Kamara (továbbiakban: kamara) belső szabályzatait, és ezek ismeretében hozta meg a bizottság az állásfoglalást.

A döntés meghozatalakor a Fegyelmi bizottság figyelembe vette, hogy a Kkt. 53.§. (4) bekezdése a könyvvizsgálói feladatokkal összeegyeztethetetlen tevékenységének részletezését az Etikai szabályzat hatáskörébe utalta.

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara szabályzata a könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról az etikai alapelvek megvalósulására fenyegetést jelentő veszélyeket – különböző főcímek alatt – a szabályzat 35.-49. pontjai tartalmazzák részletes szabályozással.

A kérdés alapján a bizottság megvizsgálta az IESBA Etikai Kódex fogalmainak értelmezését, különösen a „tisztviselő” kifejezést, amely az alábbi szöveget tartalmazza:

„290.144 Ha a társaság egyik partnere vagy munkatársa igazgatói vagy tisztviselői pozíciót tölt be egy könyvvizsgálati ügyfélnél, akkor az önellenőrzés és önérdek létrehozott veszélyei olyan jelentősek lennének, hogy azokat nem lehetne biztosítékokkal elfogadható szintre csökkenteni. Ennek megfelelően sem partnernek, sem munkatársnak nem szabad igazgatói vagy tisztviselői pozíciót betöltenie egy könyvvizsgálati ügyfélnél.”

Anyas-és leányvállalati viszonylatról ez a szabály nem tartalmaz rendelkezést, de az óvatosság elve alapján, úgy gondoljuk, ha egy könyvvizsgáló társaság egyik partnere vagy munkatársa igazgatói vagy tisztviselői pozíciót tölt be egy könyvvizsgálati ügyfél leányvállalatánál, abban az esetben is alkalmazni kellene az ilyen pozíciókra vonatkozó tiltást könyvvizsgálati ügyfél leányvállalatánál is. Erre utal az IESBA Etikai Kódex alábbi rendelkezése:

„Könyvvizsgálati ügyfél Olyan gazdálkodó egység, amelyre vonatkozóan egy társaság könyvvizsgálati megbízást végez. Ha az ügyfél tőzsdén jegyzett gazdálkodó egység, a könyvvizsgálati ügyfél mindig magában foglalja annak kapcsolt gazdálkodó egységeit is. Ha az ügyfél nem tőzsdén jegyzett gazdálkodó egység, a könyvvizsgálati ügyfél azokat a kapcsolt gazdálkodó egységeket foglalja magában, amelyek felett az ügyfél közvetlen vagy közvetett ellenőrzést gyakorol.”

A lényeges kérdés a Kódex 350. fejezete b) pontja, amely az igazgatói vagy tisztségviselői pozícióra az alábbi fogalom-értelmezést tartalmazza:

„Igazgató vagy tisztségviselő A gazdálkodó egység irányításával megbízott vagy ennek megfelelő minőségben eljáró személyek függetlenül pozíciójuk megnevezésétől, amely joghatóságoként változhat.”

Az irányítás kifejezést jellemzően a vezető tisztségviselőkre alkalmazzák:

Ptk. 3:21. § [Az ügyvezetés fogalma és a vezető tisztségviselői megbízatás keletkezése]

- (1) A jogi személy **irányításával** kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult.

A felügyelet kifejezést, ami a kérdésben is szerepel, jellemzően a felügyelő bizottságokra alkalmazzák:

„3:26. § [A felügyelőbizottság létrehozása és tagsága]

- (1) A tagok vagy az alapítók a létesítő okiratban három tagból álló felügyelőbizottság létrehozását rendelhetik el azzal a feladattal, hogy az ügyvezetést a jogi személy érdekeinek megóvása céljából ellenőrizze.”

Tehát alapesetben a felügyelő bizottsági tagság nem ütközik az IESBA 290.144 pontban leírt tiltás hatálya alá, kivéve, amennyiben egy részvénytársaságnál ügydöntő felügyelő bizottság működik.

A Fegyelmi bizottság megvizsgálta az előzőekben hivatkozott jogszabályokat és a kérdező könyvvizsgáló által feltett kérdést és olyan megállapításra jutott, hogy amennyiben a kérdésben jelzett felügyelő bizottsági tagság nem jár irányítási jogokkal, nem ügydöntő felügyelő bizottságról van szó, a függetlenséget nem veszélyezteti a testvércég munkavállalójának felügyelő bizottsági tagsága, elvállalható a könyvvizsgálói megbízás.

A Fegyelmi bizottság nyomatékosan rögzíti, hogy a jelen állásfoglalását a kamarai tag könyvvizsgáló által előterjesztett tényállás alapján hozta meg.

A bizottság állásfoglalása szakmai véleménynek minősül, kötelező jogi erővel nem bír, másik eljárásban jogalap megállapításánál nem vehető figyelembe.

dr. Borzi Miklós s.k.
a Fegyelmi bizottság elnöke